

Co-funded by
the European Union

[Jaamacadda Folk]

FATIMA2

Manhajka safiirada
da'da yar ee
xuquuqul insaanka
iyo sinnaanta

[FATIMA2_Module 4.1]

FATIMA 2

*FATIMA 2: Förebyggande av hedersrelaterat våld och förtryck mot kvinnor genom projekt med social påverkan och ömsesidigt lärande som leds av unga män
Ref. 101095877*

*FATIMA2-projektet har samfinansierats av EU:s program CERV-2022_DAPHNE. Författarna har ensamt ansvar för innehåll och material. Europeiska kommissionen kan inte hållas ansvarig för något användande av informationen som finns däri.
(Finansieringsref. 101095877)*

Nuxurka

Module 4.1 Qaamuuska mashaariicda saamaynta bulsheed ku leh xadgudubka sharafta laxidhiidha	4
UJEEDOOYINKA BARASHADA	6
HAWLAHA	7
A4.2 Ka fikir, wadaag oo ka wada hadal	10
A4.3 Beddelka	12
A4.4 Qormo hal daqiiqo gudaheed	14

Module 4.1 Qaamuuska mashaariicda saamaynta bulsheed ku leh xadgudubka sharafta laxidhiidha

HAGAHA isticmaale

Cutubkani waxa uu si guud ugu socdaa dhammaan cutubyada qaab-dhismeedka manhajka. Mawduucyada iyo ujeedooyinka waxbarashadu waxay ujeedadoodu tahay ka qaybgalayaasha inay bartaan sida macluumaadka loogu gudbiyo safiirrada da'da yar. Dhammaan waxqabadyada waxaa lagu dari karaa dhammaadka cutubka waxayna khuseeyaan dhammaan erey-bixinta.

Iyada oo loo marayo cutubkan, ka qaybgalayaasha waxaa laga filayaa kaliya in ay helaan aqoon iyo xirfado ku saabsan ereyada loo isticmaalo ka hortagga xadgudubka sharafta ku salaysan iyo xadgudubka jinsiga, laakiin sidoo kale in ay khibrad u helaan sidii aqoontan loogu gudbin lahaa hab hal abuur leh oo la fahmi karo ragga dhalinyarada ah. kuwaas oo ka shaqayn doona sidii hoggaamiyeyaal asaageed ah iyo safiirro xuquuqul insaanka iyo sinnaanta bulshada dhexdeeda.

Nuxurka:

Ujeedooyinka Waxbarashada, Cutubka 1: Hababka loogu beddelo erey-bixinta adag ee fikradaha ay dhallinyaradu la xidhiidhi karaan.

Mawduuca 1: Kobcinta hal-abuurka si loo wajaho su'aalaha aragtiyaha si ka duwan.

Mawduuca 2: Isticmaalka tusaalooyinka nolosha dhabta ah si aad u sharaxdo ereybixinta.

Ujeedada waxbarashada, Cutubka 2: Qeex eraybixino kala duwan.

Mawduuca 3: Maaraynta Malo.

Hawsha 1: waa maxay su'aashu?

Hawsha 2: Ka fakar, wadaag oo ka wada hadal

Hawsha 3: Isbadal

Hawsha 4: Qormo hal daqiiqo gudaheed

Sharaxaad:

Eray bixinta cutubku waa mid u dhamaystiran dhammaan cutubyada qaab dhismeedka manhajka. Mawduucyada iyo natiijooyinka waxbarashadu waxay ujeedadoodu tahay ka qaybgalayaasha inay bartaan sida macluumaadka loogu gudbiyo safiirrada da'da yar. Dhammaan waxqabadyada waxaa lagu dari karaa dhammaadka cutubka waxayna khuseeyaan dhammaan erey-bixinta.

Hadafka iyo ujeedooyinka:

Eray bixinta cutubka, ka qaybgalayaasha waxa laga filayaa in aanay ka baran aqoon iyo xirfado ku saabsan ereyada loo isticmaalo ka hortagga xad-gudubka sharafta ku salaysan iyo xad-gudubyada ku salaysan jinsiga, laakiin sidoo kale in ay khibrad u helaan sidii aqoontan loogu gudbin lahaa si hal abuur leh oo la fahmi karo. niman dhalinyaro ah oo u shaqayn doona sidii hoggaamiyeyaal asaageed ah iyo safiirro xuquuqul insaanka iyo sinnaanta bulshada dhexdeeda.

La qabsiga:

Tababaruhu waa u madax banaan yahay inuu la qabsado jimicsiga si ay ugu habboonaadaan kooxda dhalinyarada ah sida ugu fiican . Waa kuwan qaar ka mid ah talooyinka xulashooyinka habaynta:

1. Mudnaan sii kooxaha yaryar - haddii ay jiraan rag badan oo dhallinyaro ah oo danaynaya hawsha, tababaruhu wuxuu u baahan yahay inuu u qaybiyo kooxo yaryar, ama xitaa ku faafiyo tababbarka / shirarka dhowr maalmood si uu u siiyo boos dheeraad ah.
2. Haddii tababaruhu uu dareemo inay jirto su'aal ama fikrad mudan in laga hadlo wixii ka baxsan waxa lagu sheegay hawsha, isaga/iyada waa inay sidaas sameeyaan. Isaga/iyada waxa ay awoodaan in ay ku daraan macluumaad gaar ah, qayb hawleed ama nuxur ka mid ah cutubka kale si ay u muujiyaan dhinac oo ay u awoodaan in ay la shaqeeyaan inta ka hadhay moduleka haddii loo baahdo. Tababaruhu waa inuu sidoo kale hubiyaa in mawduucyada lagu soo qaatay waxqabadyada aan si kale loogu soo bandhigin qaab kale (isaga/iyada waa in ay doortaan qaabka ugu haboon kooxda). Fiiri shaxda hoose xiriirka ka dhexeeya cutubyada iyo waxqabadyada. Fiiri shaxda 1 xiriirka ka dhexeeya cutubyada iyo nashaadaadka.
3. Hawlaha waxaa ka mid noqon kara wadaaga khibradaha shakhsi ahaaneed. Haddi ay arintu aad xasaasi u tahay in sidan oo kale loogala hadlo koox dhalinyaro ah oo rag iyo dumarba leh (tusaale hadii ay dhawaanahan dhaceen isku dhac ama rabshado la xidhiidha mawduuca, ama hadii uu tababaruhu ogyahay in ay xasaasiyad ka dhex jirto dad gaar ah kooxda), tababaruhu waa inuu layliyada la qabsadaa isagoo soo bandhigaya sheekooyin iyo khibrado khiyaali ah.
4. Haddii qof ka mid ah kooxda dhallinyaradu aanu ku faraxsanayn in uu ka hor hadlo asaagiis, ama ay ku adag tahay wax qorista ama akhriska, shaqaalaha dhallinyaradu waa in uu ku dhiirrigeliyaa inuu si kale uga qaybqaato. Tusaale ahaan, hawsha **Hoggaaminta waxbarashada wadaagga ah ee bulshada dhexdeeda**, ka qaybgalayaasha waxaa la waydiiyaa inay khudbad jeediyaan oo ay ka jawaabaan su'aalaha asaagooda. Haddii ka qaybqaataha aanu ku qanacsanayn qorista ama jeedinta khudbadiisa, isaga/iyada waxa lagu lammaanin karaa asaag kaa caawin kara caawimo iyo taageero. Isla sidaas oo kale ayaa khuseeysa dhibaatooyinka akhriska .

UJEDOOYINKA BARASHADA

	Qaamuuska Qorshayaasha Shakhsiyeed ee La Xiriira ee ku saabsan Xadgudubka Sharafta La Xiriira	Ujeedooyinka waxbarashada		
		Aqoon	Xirfado	Mawqifyada
		Ka dib marka ay dhameeyaan cutubka, ka qaybgalayaashu waa inay awood u yeeshaan inay...	Ka dib marka ay dhameeyaan cutubka, ka qaybgalayaashu waa inay awood u yeeshaan inay...	Module-ku wuxuu higsanayaa inuu horumariyo dabecadaha soo socda:
	<p>Cutubka 1: Hababka loogu beddelo erey-bixinta adag fikrado ay dhallinyaradu la xidhiidhi karaan.</p> <p>Mawduuca 1: Kobcinta hal-abuurka si loo wajaho su'aalaha aragtiyaha si ka duwan.</p> <p>Mawduuca 2: Isticmaalka tusaalooyinka nolosha dhabta ah si aad u sharaxdo ereybixinta.</p> <p>Mawduuca 3: Maaraynta Malo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Aqoonso marka ragga dhallinyarada ah, muwaadiniinta beesha iyo jilayaasha bulshadu ay si firfircoon oo sax ah uga qaybqaadan karaan doodda. 	<ul style="list-style-type: none"> Muuji muhiimadda ay leedahay oo tus kala duwanaanshaha u dhexeeya dhammaan qaybaha rabshadaha sharafta la xiriira iyo xadgudubka ku saleysan jinsiga. Sii tusaalooyin erey-bixineed oo la hadlaya ragga dhallinyarada ah. Isku-dubbarid erey-bixinta aan la taaban karin adigoo isticmaalaya tusaalayaal nolosha dhabta ah. 	

		<ul style="list-style-type: none"> • U caddee qeexidda hab soo jiidanaya ragga dhallinyarada ah. • Fahmo in ereybixinta lagu macnayn karo siyaabo kala duwan. 	<ul style="list-style-type: none"> • Turjum luqad adag si ay u fahmaan nimanka dhallinyarada ah ka dibna ay awoodaan in ay isticmaalaan turjumaada si ay u bartaan qeexida fikrado kala duwan. 	
--	--	---	---	--

HAWLAHA

A4.1 waa maxay su'aashu?

Magaca hawsha	Waa maxay su'aashu?	
Hadafka	Aqoonso ereyada ku xidhan rabshadaha ku salaysan jinsiga iyo rabshadaha sharafta la xidhiidha una beddel fikradahan tusaalayaal la taaban karo.	
Sharaxaada	<ul style="list-style-type: none"> Tus bandhigga kooxda ka qaybgalayaasha oo weydii su'aasha: <i>Waa maxay su'aasha la xidhiidha jawaabtan?</i> Guud ahaan fasalka, ka qaybgalayaashu waxay wadaagaan su'aalhooda waxayna eegaan inay tani tahay su'aasha la socota jawaabta. Kala hadal ka qaybgalayaasha waxa ay tahay su'aasha "sax ah" iyo sababta ay tani u tahay su'aasha saxda ah. 	
Nooca dhaqdhaqaaqa	Fikirka dillaaca (oo loo yaqaanno maskax-dhisidda) - isweydaarsiga aqoonta	
Muddada	20 daqiiqo	
Meel bannaan iyo agab	Soo bandhigida PowerPoint oo leh hordhac aragti iyo jawaabo.	
Ujeedooyinka waxbarashada	<ul style="list-style-type: none"> Turjum luqad adag si ay u fahmaan nimanka dhalinyarada ah ka dibna ay awoodaan in ay isticmaalaan turjumaada si ay u bartaan qeexida fikrado kala duwan. Muuji muhiimadda ay leedahay oo tus kala duwanaanshaha u dhexeeya dhammaan qaybaha rabshadaha sharafta la xiriira iyo xadgudubka ku saleysan jinsiga. 	
Module	Eray bixinta	
Xigasho	Ku salaysan: https://www.eur.nl/en/teacher/whats-question	
Sida ugu fiican ee loo isticmaalo cutubyada soo socda:	Barashada: Fahamka xuquuqda aadanaha. Barashada: Fahamka sinnaanta jinsiga Barashada: Xadgudubka sharafta laxidhiidha Qalabka Waxqabadka: Nidaamyada Sharciga Qalabka waxqabadka: Qalabka isgaarsiinta	
Eray bixino la soo jeediyay in la isticmaalo	<ul style="list-style-type: none"> Takoorka Jinsiga iyo cadaalada galmada Isgoysyada 	<ul style="list-style-type: none"> Eedaynta iyo siidaynta iyada oo loo marayo sexting (diridda qoraallada ama sawirrada

	<ul style="list-style-type: none"> • Aragtida qaldan iyo doorarka jinsiga • Wadannimada • Naagnimo • Ragnimada • Cilaaqaadka iyo shuruudaha (guurka khasabka ah, guurka ilmaha) • Ka tagid • Diidmo • Gudniinka fircooniga ah ee dumarka 	<p>galmada iyada oo loo marayo adeegga fariimaha dhijitaalka ah)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ka faa'iidaysiga galmada • Ka ganacsiga dadka • Xadgudub galmo • Xeerarka dhaqanka • Caadooyinka dhaqameed • Xeerarka caadiga ah • Xeerarka diinta
--	--	---

A4.2 Ka fakar, wadaag oo ka wada hadal

Magaca hawsha	Ka fakar, wadaag oo ka wada hadal
Hadafka	Go'aanso haddii ka qaybgalayaashu ay isku aqoon yihiin ereyada gaarka ah ee loo isticmaalo koorsada/module-ka iyo haddii ay u wareejin karaan aqoontan tusaalayaal ku habboon ereybixinta. Bar ka qaybgalayaasha in ay caadi tahay in fikrado kala duwan laga yeesho fikradda, ilaa iyo inta aad isu keeni karto.
Sharaxaada	<ul style="list-style-type: none"> • Weydii kooxda su'aal gaar ah. Tusaale ahaan: <i>Waa maxay macnaha "wadannimada" adiga?</i> • Weydii ka qaybgalayaasha inay ka fikiraan su'aasha iyo waxa laga jawaabay. • Ka qaybgalayaasha u kala dhig laba-labo oo weydii inay wadaagaan fikirradooda iyo jawaabahooda. • wadaaga khibradaha lammaanuhu soo mareen markay wadaageen jawaabahooda. Maxaa ka duwanaa, maxaa ka dhexeeyay maxaan ka soo qaadanaa? • Weydii kooxda haddii ay ka fekeri karaan tusaale nololsha dhabta ah oo ka wada hadlaan haddii ay ku habboon tahay ereybixin sax ah.
Nooca dhaqdhaqaaqa	Dood-kooxeed
Muddada	20-30 daqiiqo (waxay kuxirantahay tirada ka qaybgalayaasha)
Meel bannaan iyo agab	Su'aalaha la xidhiidha erey bixinta cutubka
Ujeedooyinka waxbarashada	<ul style="list-style-type: none"> • Aqoonso marka ragga dhallinyarada ah, muwaadiniinta beesha iyo jilayaasha bulshadu ay si firfircoon oo sax ah uga qaybqaadan karaan doodda . • Fahmo in ereybixinta lagu macnayn karo siyaabo kala duwan.
Module	Eray bixinta
Xigasho	Ku salaysan: Emancipator
Sida ugu fiican ee loo isticmaalo cutubyada soo socda:	Barashada: Fahamka xuquuqda aadanaha. Barashada: Fahamka sinnaanta jinsiga Barashada: Xadgudubka sharafta laxidhiidha

<p>Eray bixino la soo jeediyay in la isticmaalo</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Takoorka • Jinsiga iyo cadaalada galmada • Isgoosyada • Aragtida qaldan iyo doorarka jinsiga • Wadannimada • Naagnimo • Ragnimada 	<ul style="list-style-type: none"> • Eedaynta iyo siidaynta iyada oo loo marayo sexting (diridda qoraallada ama sawirrada galmada iyada oo loo marayo adeegga fariimaha dhijitaalka ah) • Cilaaqaadka iyo shuruudaha (guurka khasabka ah, guurka ilmaha) • Ka tagid • Diidmo • Gudniinka fircooniga ah ee dumarka
---	---	--

Beddelka A4.3

Magaca hawsha	Beddelka	
Hadafka	Isku caawi midba midka kale inuu ku dhaqmo siyaabo kala duwan oo loo beddelo ereybixin adag.	
Sharaxaada	<ul style="list-style-type: none"> • U qaybi kooxda ka qaybgalayaasha labo-labo, oo lammaane kasta sii fikrad la xidhiidha cutubka laga hadlay. • Waydii labada ka qaybgalayaasha inay la yimaadaan tusaale nololeed oo dhab ah si aad u sharaxdo fikradda. • Labada ka qaybgalayaashu waxay soo bandhigayaan tusaalaha ay la yimaadeen midba midka kale. • Ka qaybgalayaashu ha qiimeeyaan midba midka kale tusaalahiisa iyadoo ku saleysan tayada sida isticmaalka saxda ah ee ereybixinta, ku xirnaanta dhageystayaasha la beegsanayo iyo hal-abuurka. 	
Nooca dhaqdhaqaaqa	Dhaqanka is-dhexgalka - barashada labada dhinac	
Muddada	20 daqiiqo	
Meel bannaan iyo agab	Liiska fikradaha la isticmaali karo.	
Ujeedooyinka waxbarashada	<ul style="list-style-type: none"> • Isku-dubbarid erey-bixinta aan la taaban karin adigoo isticmaalaya tusaalayaal nololaha dhabta ah. • Sii tusaalooyin erey-bixineed oo la hadlaya ragga dhallinyarada ah. 	
Module	Eray bixinta	
Xigasho	Anneloes van Rijsewijk – Kooxda Qaxootiga.	
Sida ugu fiican ee loo isticmaalo cutubyada soo socda:	<p>Barashada: Fahamka xuquuqda aadanaha.</p> <p>Barashada: Fahamka sinnaanta jinsiga</p> <p>Barashada: Xadgudubka sharafta laxidhiidha</p>	
Eray bixino la soo jeediyay in la isticmaalo	<ul style="list-style-type: none"> • Takoorka • Jinsiga iyo cadaalada galmada • Isgoysyada • Aragtida qaldan iyo doorarka jinsiga • Wadannimada • Naagnimo • Ragnimada 	<ul style="list-style-type: none"> • Eedaynta iyo siidaynta iyada oo loo marayo sexting (diridda qoraallada ama sawirrada galmada iyada oo loo marayo adeegga fariimaha dhijitaalka ah) • Cilaqaadka iyo shuruudaha (guurka khasabka ah, guurka ilmaha)

		<ul style="list-style-type: none">• Ka tagid• Diidmo• Gudniinka fircooniga ah ee dumarka
--	--	--

A4.4 Qormada hal daqiiqo gudaheed

Magaca hawsha	Qormo hal daqiiqo gudaheed	
Hadafka	Dhaqdhaqaaq degdeg ah oo lagu dhiirgaliyo hal-abuurka	
Sharaxaada	<ul style="list-style-type: none"> - Weydii ka qaybgale kasta inuu doorto mid ka mid ah ereyada la sharraxay oo ku qoro qoraal hal daqiiqo ah oo sharraxaya ereyga ay doorteen. - Si aad u caawiso ka qaybgalayaasha, waxaad waydiin kartaa inay ka jawaabaan labada su'aalood ee soo socda qormadooda: 1). Maxaa ugu muhiimsanaa? 2). Su'aalo nooc ee ayaad ka qabtaa mowduuca? - Samee saacad saacad hal daqiiqo ah una daa ka qaybgalayaasha inay dhamaystiraan hawsha. - Weydii ka qaybgalayaasha qaarkood inay wadaagaan/soo bandhigaan qoraalladooda. 	
Nooca dhaqdhaqaaqa	Awood oo dhiiri geli hal-abuurka	
Muddada	15 daqiiqo	
Meel bannaan iyo agab	Soo bandhigida PowerPoint oo leh hordhac aragtiyeed	
Ujeedooyinka waxbarashada	<ul style="list-style-type: none"> • U caddee qeexida hab la hadlaya ragga dhallinyarada ah. • Sii tusaalooyin erey-bixineed oo la hadlaya ragga dhallinyarada ah. 	
Module	Eray bixinta	
Xigasho	Ku salaysan: https://www.eur.nl/en/teacher/one-minute-paper	
Sida ugu fiican ee loo isticmaalo cutubyada soo socda:	<p>Barashada: Fahamka xuquuqda aadanaha.</p> <p>Barashada: Fahamka sinnaanta jinsiga</p> <p>Barashada: Xadgudubka sharafta laxidhiidha</p> <p>Qalabka Waxqabadka: Nidaamyada Sharciga</p> <p>Qalabka waxqabadka: Qalabka isgaarsiinta</p>	
Eray bixino la soo jeediyay in la isticmaalo	<ul style="list-style-type: none"> • Takoorka • Jinsiga iyo cadaalada galmada • Isgoosyada • Aragtida qaldan iyo doorarka jinsiga • Wadannimada • Naagnimo 	<ul style="list-style-type: none"> • Eedaynta iyo siidaynta iyada oo loo marayo sexting (diridda qoraallada ama sawirrada galmada iyada oo loo marayo adeegga fariimaha dhijitaalka ah) • Ka faa'iidaysiga galmada • Ka ganacsiga dadka

	<ul style="list-style-type: none"> • Ragnimada • Cilaqaadka iyo shuruudaha (guurka khasabka ah, guurka ilmaha) • Ka tagid • Diidmo • Gudniinka fircooniga ah ee dumarka 	<ul style="list-style-type: none"> • Xadgudub galmo • Xeerarka dhaqanka • Caadooyinka dhaqameed • Xeerarka caadiga ah • Xeerarka diinta
--	--	--